

JAN KOCHANOWSKI

**Pieśń XII (Muszę
wyznać, bo się już
nie masz na co
chować...)**

JAN KOCHANOWSKI

PIEŚNI, KSIĘGI PIERWSZE

*Pieśń XII*¹

Muszę wyznać, bo się już nie masz na co chować:
Nigdy bych był nie wierzył, bych tak miał żałować,
Tęgo zwłaszcza, co nigdy mym własnym nie było;
Po prawdzie mi nieprawie² źle serce tuszyło³.

Aleciem barzo nagle wypadł z tej nadzieje,
A mojej się przygodzie nieprzyjaciel śmieje.
Kto drugi ma bez prace, o co snadź⁴ dbał mało,
A mnie za me staranie złe szczęście⁵ potkało.

Samem swą własną ręką tę winnicę⁶ grodził,
Aby jej był ani zwierz, ani zły ptak szkodził;
Polewałem, żeby jej słońce nie suszyło,
Nakrywałem, żeby jej zimno nie mroziło.

A kiedy mię najlepsze miały potkać gody⁷,
Nie wiem, co za zły człowiek oberwał jagody.
I używa z rozkoszą, czego dostał snadnie⁸,
A mnie, patrząc, jeno się serce nie⁹ rozpadnie.

Bodajże nie przechował¹⁰; a bodaj poleżał!
Nie wiem, jako mię do gron tak pięknych ubieżał.
Ja sobie tak dobrych lat doczekać nie tuszę;
Podobno jako niedźwiedz łapę lizać muszę.

¹W przypisach gwiazdką oznaczono wyrazy, które są używane do dziś, ale których znaczenie w *Pieśniach* jest odmienne od znaczenia obecnego. [przypis edytorski]

²*nieprawie* (starop.) — nie bardzo, niezupełnie. [przypis redakcyjny]

³*tuszyć* (starop.) — spodziewać się, przeczuwać. [przypis redakcyjny]

⁴*snadź* (starop.) — może, chyba. [przypis redakcyjny]

⁵*złe szczęście* — zły los. [przypis redakcyjny]

⁶*winnica* — tu: alegoria kobiety, ciała kobiecego. [przypis redakcyjny]

⁷*gody* — tu: szczęście. [przypis redakcyjny]

⁸*snadnie* (starop.) — łatwo, bez trudu. [przypis redakcyjny]

⁹*jeno (...)* (starop.) — niemal. [przypis redakcyjny]

¹⁰*przechować* — tu: strawić (tj. przechować w żołądku). [przypis redakcyjny]

Ten utwór nie jest objęty majątkowym prawem autorskim i znajduje się w domenie publicznej, co oznacza że możesz go swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać. Jeśli utwór opatrzony jest dodatkowymi materiałami (przypisy, motywy literackie etc.), które podlegają prawu autorskiemu, to te dodatkowe materiały udostępnione są na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa – Na Tych Samych Warunkach 3.0 PL.

Źródło: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/piesni-ksiegi-pierwsze-piesn-xii>

Tekst opracowany na podstawie: Pieśni Jana Kochanowskiego księgi dwoje, Drukarnia Łazarzowa, Kraków, 1586

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez Bibliotekę Narodową z egzemplarza pochodzącego ze zbiorów BN.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Sekuła, Olga Sutkowska, Piotr Wilczek.

Okładka na podstawie: fusion-of-horizons@Flickr, CC BY 2.0

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Nowoczesna Polska – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przeznacz 1% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Nowoczesna Polska, KRS 0000070056.

Dołącz do Towarzystwa Przyjaciół Wolnych Lektur i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przeznacz darowiznę na konto: [szczegóły na stronie Fundacji](#).